

SOSIALURIN

Blasettjórn:

Vilhjalmur Johannessen,
Fyrirbætur ábyrgðarstjórn,
d. 5 5873, Klaksvík

Prentastofur:

Prentsmiðjan á Heygshreyt
d. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
URINUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgðarblaðstj.

Smábygdin og útoyggjarnar

FRÁ FØROYA JARÐARRÁÐ hevur Føroya lógtíng fingið sendandi eina drúgvu og nágreiniliga frágreiðing um viðurskiftini á Kalsoynni. Av hesi frágreiðing, sum er gjørd av Jógvan Joensen, bónda á Trøllanesi, framgongur, at støðan á Kalsoynni er sera hættislig og at framtíðar útlitini eru alt annað enn góð, um ikki vend kemur í nakad skjótt.

TAÐ hevur leingi verið monnum kunnugt, at allar tær smærru bygdin og útoyggjarnar, so við og við verða avfólkaðar, at talan er um eina støðuga fólkaflýting frá teimum smærru pláss umum til tey stóru plássini, og at henda fólkaflýting, hóast eitt og annað er gjørt fyri smáplássini, stendur við og versnar, soleiðis at hetta ger støðuna hjá smábygdunum og útoyggjunum alt meira og meira hættisliga.

UNDIR skiftandi landsstýrum hevur eitt og annað verið gjørt fyri smábygdin, men tíverri hevur hetta ofta verið tilvildarligt og sum best ber til, soleiðis at har sum hin rétta og varandi loysnin hevði fingist fyri eina størri peningaupphædd, varð bert ein minni peningaupphædd brúkt, og útskil eingin verulig og varandi loysn fingin. Við at taka imóti stórum og kostnaðarmiklum ætlanum, og við at kveistra hesar til viks í fleiri ár, sum veruleikafjarar ynskireymar og luftkastellir, hevur afturhaldið kostað okkum dýrt. Tá so ein planur umsiðir verður gjøgnumfóruð, so kunnu vit bert ásaðna, at vit í millum tíðini hava brúkt nógvan pening til aðrar ikki varandi loysnir, og at við eini undirtøku av einum størri og dýrari plani beinan vegin, vildi nógv verið vunnið og nógv verið spart.

SUM eitt dømi um hetta kann nevast eitt pláss sum Kunoy. Har eru stórar peningaupphæddir brúktar til atlogubryggj og enn skal nakad av peningi brúktast til veg, ið skal sambinda atlogubryggjuna við vegin í sjálvari bygdini; men hóast hesar ætlogur, so er hetta ongin góð og varandi loysn, bygdin er sama ókryrrupláss og atlogubryggjan er ónytilig nógv dagar av árinum. Ókryrran, atlogubryggjuna og regluligt samband við umheimin er framvegis ein óloystur spurningur. Hvi ikki ofra nakrar krónur meira og fingið hina røttu og varandi loysnina, sum er at gera veg úr Kunoy inn í Kunoyarnes, har er kryrrupláss og haðani kundi bygdin fingið samband við umheimin hvønn dag, har er altíð atleggjandi og har kundu menn ótáleisr goymt sínar bátar. Haldast má tí, at tann peningur, ið nýttur er á hesum plási, er burturspiltur og bert útsetur ta røttu loysnina í fleiri ár. Við eini nakad størri fløgu beinan vegin, vildi ein góð og varandi loysn verið fingin og harvið varð nógv vunnið og sumuleiðis nó spart.

FYRI at koma aftur til frágreiðingina, ið Jógvan Joensen hevur gjørt fyri Føroya Jarðarráð, og sum annars er prentað í blaðnum í dag, so verður m. a. funnist at arbeiðnum, sum byrjaði seinasta summar, við at gera veg millum Húsar og Mikladal. Um hetta vegarbeiði verður sagt: »Ongin almennur planur fyriliggur um, hvat ætlanin er at gera, tað ser ikki betur út, enn henda veggerð bert er ætlað okkum til táttu«. Frágreiðingin skitsar ein heildarplan fyri sambinding av byggunum á Kalsoynni. Hesin planur umfatar eina samlaða vegalengd uppá 10,5 km og trý berghol uppá 2,2 km.

TIÐ HETTA er at siga, at undir sokallaða »sjálfstýrislands-
týrinum« legði javnaðarflokkurin í 1964 á fyrsta sinni fram uppskot sitt, um projektering av veg millum Húsar og Mikladal. Hetta strekkið umfatar 6,6 av teimum nevndu 10,5 km og eitt av teimum trimum bergholunum sum nevnd eru í frágreiðingini. Uppskotið fekk ikki undirtøku og segði »havna- og vegganevndin« í áliti sínum m. a.: »Kostnaðurin verður ivaleyst so stórir, at tað heldur kann bliva ein spurningur, um nevnda veggerð nakrantíð verður veruleik«.

ÚT frá hesum má haldast, at tað verður torført fyri ikki at siga heilt ógjørligt at fáa planin í frágreiðingina samtyktan, og verður henda sambinding so vítt vit duga at meta, neyvan framtíð á annan hátt, enn stig fyri stig, stykki fyri stykki.

VIÐ hesum vilja vit bert konstatera at soleiðis hevur støðan verið, og man hetta vera orsøkin til, at ongin almennur planur fyriliggur.

Dagbókin

FERMINGAR

I morgin verða hesar fermingar: I Glyvra kirkju kl. 11 við Jóhs. Folland og i Funnings kirkju við Petur Martin Rasmussen.

GUDSTÆNASTUR

I morgin prædika i Tvøroyrar kirkju Eivind Vilhelm og i Sjóar kirkju Jákup Magnussen.

FØÐINGARDAGAR

8. april fyrrir Olaf Ellingsgaard, Eiði 65 ár.

25 ÁR

1. april í ár fylti byggifelagið Lamhauge & Waagstein 25 ár. I hesum sambandi hevur felagið givið út minningarrit, sum greiðir frá arbeiðum felagsins síðani tað varð stovnað.

KFUM OG K TØRSHAVN

I annaðkvöld verður almennur fundur í KFUM kl. 20.30, har Henry Andreasen greiðir frá profetinum Ámos.

TABOR FUGLAFTRÐI

Fundur verður i Tabor i Fugla-firði i annaðkvöld kl. 18.00. Ungdomsfundur verður kl. 21, har Frits og Heðin syngja.

FIMLEIKAFRAMSÝNING

I kvöld kl. 17 hevur fimleikar-felagið Støkk av Glyvrum fimleikaframsýning i Kf-høllini i Klaksvík við 6 liðum.

Smátíðindi innanoyggja

Varabispavalið verður avgjort i kirkjumála- ráðnum

Uppteljingin av atkvøðunum til varabispavalið visir, at onki av valevnum, fekk tann meiriluta, sum krevst fyri at verða valdur i fyrsta umfari. Atkvøðurnar fullu soleiðis, at Eivind Vilhelm fekk 151 atkvøður, Salomon Joensen 101, Hogni Poulsen 100 og Petur Martin Rasmussen 6.

Valreglurnar siga, at um eitt valevni hevur 2/3 av atkvøðunum er viðkomandi valdur, hevongin so stóran meiriluta, avger kirkjumálaráðið, hvør av valevnum skal innstillast.

Spurningurin um hvør skal verða varabispur, verður avgjortur á ráðharrafundi fyrsta dagin.

Umsóknir um studning til tingið

Porkeris bygðaráð hevur søkt Føroya Lógtíng um at fáa eykastudning til uppráttarspel og leingjan av bátadrátti. Spælið er mett til at kosta 30.000 kr., meðan drátturin er mettur til 60.000 kr. Viðari søkir Porkeris bygðaráð um at fáa studning jattaðan til akveg eftir »Gjónni Stóru« vestur eftir Skarðinum og frá bryggjun og úteftir.

Klaksvíkar býráð søkir um studning til 16—1700 metra uppdyrkingarveg.

viðmerkingar

Tekur frá teimum sum minst orka, at geva teimum sum best hava ráðini

I 14. september fyri seinasta mikudag hevur E. P. ein longri vavstur, har hann skrivur um høvudseyðkenni núsíandi landsstýris og meiriluta tess á tingi, sum er, at menninir nýta nógv orð við litlum innihaldi og litlum vilja aftanfyrri. Hann skrivur um vinnulivspolitikk og serstakligan idnaðarpolitikk. Landsstýrið verður skulsett fyri at gera ov litlið fyri idnaðin, meðan hann sjálvur og flokkur hansara hava gjørt tað sum gjørt er.

Lat okkum beinanvegin siga, at vit kunnu ikki siga um Erlend Patursson, at hann nýtir nógv orð við litlum innihaldi — tvørturímóti, innihaldið er ógvuliga fjølbroytt og sera áhugavert. Nú skulu tit hoyra.

Hann rósar ser og tjóðveldisflokkinum av at hava trýst ígjøgnum eitt uppskot um studningslón til idnaðin, hetta verður mett sum eitt satt bragd

— ja, tað hevur grundvallar týdning fyri framtøku idnaðarins, sigur hann.

Áður hevur sami Erlendur Patursson skýrt tað, at veita skipum og virkjum stuðul, fyri eyðræning, mergsúgving, kúgling, trælkan, blóðsúgving o. s. fr.

Fyri nøkrum fáum døgum síðani las sami Erlendur Patursson skattapolitikk landsstýrisins niður í sand og øsku, tí hesin hevði ikki annað endamá, enn at leggja byrðarnar á teir, sum minst orka, meðan lætt verður um hjá teimum, sum best hava ráðini.

Og loksins hevur nú sami Erlendur Patursson, sum hann sjálvur sigur, trýst eitt uppskot ígjøgnum, ið hevur til endamáls at taka einar fyra milliónir krónur frá teimum, sum minst orka at geva teimum, sum best hava ráðini i studningi.

Nýtt gistingarhús heima á Sandi

Gistingarhúsið Ísandsgarður verður vørandi upplatið Heima á Sandi 1. mei. Tað er fyrstodumaðurin á Hotel Føroyum í Havn og Jákup Weyhe, skipsfórari í Havn, sum hava keypt tey gomlu handilshúsin Ísandsgarður Heima á Sandi og umbyggt tey til gistingarhús við 9 dupult sovurum og matstovu.

Vestmannaoyggja- hjálpin

Landsinnisavningin til framfyrri Vestmannaoyggjahjálpin hevur givið 1.070.000 kr. við rentum. Herav var í Havn savnað millum einstaklingar 270.000 kr. og feløg og stovnar 385.000 kr. Restin av peninginum er savnað saman úti um bygdin, og hava flestu kommunur skoytt uppi. Klaksvíkar og Fuglafjarðar kommunu hava sjálvar skipað fyri innisavning og hava ávikavist fingið 140.000 kr. og 70.000 kr.

Landsstýrið hevur eisini sent um 700.000 kr. Tilsamans er fólkaávan til Vestmannaoyggjahjálpin einar 2,3 milj. for. kr.

Skattaólikningin á Tvøroyri liðug

Á Tvøroyri er skattaintøkan 20,3 milj. kr. aftaná hækkingar og lækkjar. I fjór var skattaintøkan 18,1 milj. kr. Hetta er ein vøkstur uppá gott 11 pst. Skattaprosentið í fjór var 13, men í ár verður tað 14. Figgjarætlanin hjá Tvøroyrar býráð balanserar við 3,3 milj. kr. Stórsta inntøkan til figgjarætlanina er beinleiðis skattur nevuliga kr. 2.830.000,00. Annars hevur býráðið grótbrot o. a., sum gevur fitt av yvirskoti og verður hetta sjálvandi nýtt til figgjarætlanina. Orsøkin til at skattaprosentið fór upp er tann, at so nógv kommunal arbeiði eru í gongd á Tvøroyri.

Fyrispurningur til Petur Christiansen, borgmeistara

Vilja tygum gera so væl at svara okkum nakrar spurningar viðvíkjandi minkagarðinum í Hoydølum:

1. Hvat ætla kommunan at gera við hetta okið, sum hon hevur keypt aftur frá P. B. Bacalao?
2. Hvi fór prísurin upp í eina millión. Er hesin prísur ikki óvanliga høgur?
3. Hvussu nógv fer uppruddingin at kosta Havnar kommunu?
4. Hendan milliónin varð goldin Bacalao konant. Hvar fekk kommunan milliónina at gjalda við?

Tórshavn, 4. april 1973.

Felagið Hugvekkjarin